

Over de top, inkomens in de GGZ

— Willem Gotink

Vorig jaar pakte GGZTotaal de traditie op die het tijdschrift Psy in 2012 noodgedwongen liet liggen: het publiceren van een lijst met de best betaalde bestuurders in de GGZ. Het samenstellen van zo'n lijst levert altijd mooie inzichten op, inzichten die minstens zo interessant zijn als de lijst zelf.

Ongeveer 70 bestuurders in de GGZ boven de twee ton

Minister Plasterk lijkt een behoorlijk resultaat te hebben bereikt met zijn Wet Normering Topinkomens (zie kader). Kwamen wij vorig jaar nog ontslagvergoedingen tegen van een kwart en zelfs één van een half miljoen euro, dit jaar was dat keurig gemaximaliseerd tot € 75.000,-, op één uitzondering van € 88.000 (het betreft een manager bij Rivierduinen, die uiteindelijk de top-20 niet haalde). Nog steeds een mooi bedrag, maar een huis kun je er niet meer van kopen. Ook de jaarsalarissen in de top 20 lijken iets aanvaardbaarder, al mag daar wat ons betreft nog best over gediscussieerd worden.

Net als vorig jaar waren we verbaasd over de inkomens die bestuurders krijgen of zichzelf toe-eigenen. We vonden maar liefst zeventig bestuurders die meer dan twee ton verdienden. Bij de kleinere instellingen lijkt een inkomen van meer dan een ton heel normaal te zijn. Het algemene beeld dat opdoemt is nog steeds dat besturen, in ieder geval financieel, (veel) meer gewaardeerd wordt dan de spreekwoordelijke handen aan het bed.

Over Raden van Toezicht zouden we een apart artikel kunnen schrijven. We kwamen bedragen tegen tot € 15.000,-. We zijn erg benieuwd of één van onze lezers ons zou kan vertellen wat daarvoor precies de tegenprestatie is.

En tot slot, pikant detail: de zorgverzekeraars. Die zijn natuurlijk vreselijk in de weer met het indammen van al die uit de hand lopende kosten in de (geestelijke) gezondheidszorg. Hun eigen salaris loopt blijkbaar niet uit de hand: de voorzitter van CZ kreeg in 2014 bijna € 450.000,-, de tweede man aldaar miste € 600,- om zijn vierde ton af te tikken. Bij Achmea zijn ze bescheidener: de 'big four' die kregen slechts € 300.000 tot € 400.000 in het loonzakje.

Schuift dat nog wat, die psychiatrie?

VERANTWOORDING

De gepubliceerde gegevens hebben wij betrokken van het ministerie van VWS, volgens de 'Wettelijk Verplichte Bijlagen Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording'. Of, als die ontbrak, uit de jaarrekening zelf.

Aan alle betrokken instellingen zijn de cijfers ter controle voorgelegd. Voor zover instellingen daarop hebben gereageerd, zijn evidente fouten gecorrigeerd. Waar cijfers niet beschikbaar waren en instellingen ook niet bereid waren die te verschaffen (of niet op ons verzoek hebben gereageerd), hebben wij de cijfers van 2013 gebruikt, als de betreffende bestuurders naar ons beste weten nog werkzaam waren in de instelling. Dat staat aangegeven in de lijst.

Eenvoudig is het niet: onze top-3 van obstakels

Het samenstellen van de lijst bleek geen sinecure. Aanvankelijk leek een simpel Excel-sheet te voldoen, maar al gauw ontstonden problemen die niet voorzien waren. Menig redactielid heeft zich dan ook afgevraagd waar we aan waren begonnen. We willen u onze top-3 van obstakels niet onthouden. Niet om onszelf te beklagen, maar om duidelijk te maken dat er mogelijk wat gebreken in de lijst zitten.

Fouten in de jaarverslagen

Op de site www.jaarverslagenzorg.nl - onze belangrijkste informatiebron - moeten alle zorginstellingen hun jaarverslagen publiceren. Ook de gegevens van bestuurders die boven de WNT-norm verdienen (WNT staat voor Wet Normering Topinkomens, zie kader). Daar blijkt nog wel eens een fout in te staan. Onze controle bij de instellingen zelf leverde dan ook meer dan eens een paniekerig telefoontje op van een bestuurder die een factor tien minder verdiende dan op de site stond aangegeven. Meestal ging dat om een fout in de parttime factor, of was er een volledig jaarsalaris ingevuld voor een periode van enkele maanden. Soms stond ook gewoon de komma verkeerd. Bestuurders die zo onbedoeld in de lijst terecht kwamen, zijn er weer uitgehaald. Omgekeerd geldt dat niet: als de komma teveel naar links stond, is de kans groot dat we dat niet gemerkt hebben.

BALKENENDE, WNT, PLASTERK EN SCHIPPERS

Volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT) is het niet toegestaan dat bestuurders in de (semi-)publieke sector meer verdienen dan 130 procent van het ministersalaris, wat neerkomt op een slordige € 230.000,-, inclusief onkostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever).

Ook de 'gouden handdruk' ligt met de wet aan banden: maximaal € 75.000,-. Oude rechten blijven bestaan en er is een overgangsregeling van enkele jaren. De wet geldt voor bestuurders, niet voor andere functionarissen, voor bestuurders van zorgverzekeringen geldt een hoger bedrag.

De WNT kwam tot stand als gevolg van de toenemende maatschappelijke discussie over de hoge salarissen en ontslagvergoedingen voor openbare bestuurders, vooral als er sprake was van slecht functionerende bestuurders. Aanvankelijk was er sprake van de Balkenende-norm: dezelfde norm, maar op vrijwillige basis. Dat vrijwillige bleek niet zoveel indruk te maken op de bestuurders, vandaar dat minister Plasterk de norm tot een verplichting maakte.

Eind december 2014 kreeg Plasterk een aangescherpte wet door de Kamer: per 1 januari 2015 mochten bestuurders in de zorg niet méér verdienen dan een ministersalaris, wat neerkomt op 'slechts' € 176.000,-. Hoewel de wet door de Kamer werd aangenomen, weigerden de ministers Blok en Schippers de wet per 1 januari 2015 uit te voeren, omdat daarvoor te kort tijd was. De weigering werd algemeen gezien als een wraakneming op de PvdA, die kort daarvoor de afschaffing van de vrije artskenkeuze had geblokkeerd.

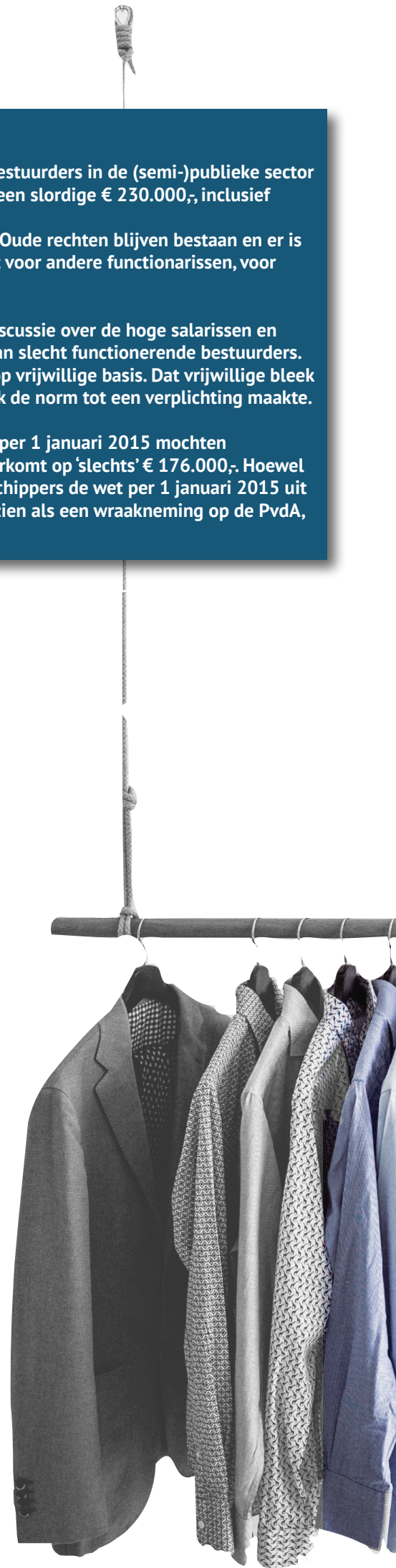
Wie levert GGZ, en wie niet?

Door alle fusies, substitutieregelingen en uitbreidingen van het takenpakket is het niet altijd duidelijk wat een GGZ-instelling is en wat niet. Veel thuiszorgorganisaties (bijvoorbeeld Cordaan) doen ook 'iets' in de begeleiding van psychiatrische patiënten, jeugdpsychiatrie valt volledig onder de gemeentes en is als zodanig niet meer herkenbaar als GGZ-instelling en de directie van bijvoorbeeld Espria (een zorgverzekeraar die ook de baas is van GGZDrenthe) is tevens de directie van Woonzorg Nederland. Beide voor de helft van de tijd. Onoverzichtelijk geheel.

We hebben er uiteindelijk voor gekozen om elke bestuurder van elke instelling die GGZ-problematiek behandelt mee te nemen, ook al is dat deel maar tien procent van alle werkzaamheden.

'Dat hoeven we u niet te vertellen'

Het derde struikelblok dat wij tegenkwamen is de onwil van een aantal instellingen om hun gegevens prijs te geven. Dat zit zo: de GGZ-sector heeft tot 1 december 2015 uitstel gekregen om de jaarverslagen te publiceren, eerder bleek niet haalbaar. Dat geldt niet voor de WNT-gegevens, die moesten wél voor 1 juli zijn gepubliceerd. Dat wil zeggen: bij het ministerie. En dat ministerie zet de WNT-gegevens pas op de site als de jaarverslagen compleet zijn. Gevolg: de WNT-gegevens zijn voor ons niet inzichtelijk. Sommige instellingen zijn zo genereus om de WNT-gegevens wel al op de site te zetten, of gaven ons in ieder geval inzage. Anderen doen dat niet, want 'ze zijn het niet verplicht'. Formeel en juridisch is dat natuurlijk helemaal correct, maar in onze ogen wel een beetje flauw. In die gevallen (en wanneer instellingen helemaal niet hebben gereageerd) hebben we ons gebaseerd op de gegevens van 2013.

De Top twintig

Plaats op basis van (fictief) fulltime jaarsalaris			Totaal inkomen
1	€ 288.420	Dhr. J.V. Muller - Arkin	€ 288.420
2	€ 284.590	Dhr. F.G.M. De Wolff - Kwadrant <i>Werkte minder dan zes maanden bij Kwadrant.</i>	€ 142.295 (Voor <6 maanden)
3	€ 282.810	Dhr. A. Tj. M. Zuure - Espria <i>(Werkte halftime bij Espria, waar GGZ Drenthe onder valt. Bij Woonzorg Nederland ontving hij een soortgelijk bedrag)</i>	€ 141.405 (voor 0,5 fte)
4	€ 269.382	Dhr. M.P.O. Stoop - GGZ InGeest <i>(Werkte tot 30 juni bij GGZ InGeest, en kreeg een ontslagvergoeding van € 75.000,-)</i>	€ 172,191 (Voor 6 maanden + ontslagvergoeding)
5	€ 264.621	Dhr. RJM de Jong - Pluryn Hoenderloo Groep	€ 264.621
6	€ 261.733	Dhr. H.J. van der Hoek - Lentis <i>(Geschat inkomen op basis gegevens 2013)</i>	€ 261.733
7	€ 252.595	Dhr. M.A. Polak - De Kijvelanden	€ 252.595
8	€ 250.480	Dhr. J.L. Kauffeld - Espria <i>(Werkte halftime bij Espria, waar GGZ Drenthe onder valt. Bij Woonzorg Nederland ontving hij een soortgelijk bedrag)</i>	€ 125.240 (Voor 0,5 fte)
9	€ 250.000	Dhr. A.T.F. Beekman- GGZ InGeest <i>(Werkte 0,33% bij GGZ InGeest)</i>	€ 82.500 (Voor 0,33%)
10	€ 247.449	Dhr. R.A. Valk - Parnassia Groep <i>(Geschat inkomen op basis gegevens 2013)</i>	€ 247.449

ANDERE BESTUURDERS VERDIENEN:

Ziekenhuis:	€ 200 000 - € 327 000
Zorgverzekering:	€ 250 000 - € 440 000
Provinciale Bureau's jeugdzorg	€ 120 000 - € 175 000

Plaats op basis van (fictief) fulltime jaarsalaris		Totaal inkomen
11	€ 245.319 Dhr. R. Jonkers - Kwadrant	€ 245.319
12	€ 243.843 Dhr. C. Sterk- Orbis GGZ/Zuyderland	€ 243.843
13	Dhr. A. Jansen – GGZ Friesland (Geschat inkomen op basis gegevens 2013)	€ 243.738
14	Dhr. J.N. Schreuder – GGZ Centraal (Geschat inkomen op basis gegevens 2013)	€ 242.726
15	Mw. T.J. Heeren – GGZ Centraal (Geschat inkomen op basis gegevens 2013)	€ 242.566
16	Dhr. R. Akkerman – Pro Persona	€ 236.968
17	Dhr. H.H.W. de Veen - Mondriaan (Geschat inkomen op basis gegevens 2013)	€ 236.115
18	M. Meerdink – Espria (Werkte 0,52% bij Espria, waar GGZ Drenthe onder valt. Bij Woonzorg Nederland ontving hij een soortgelijk bedrag)	€ 122.411,- (voor 0,52%)
19	Mw. R.H.M. Vernimmen – Altrecht	€ 235.022
20	Dhr. C. Bruinsma - Lentis (Geschat inkomen op basis gegevens 2013)	€ 234.327

Eerder dit jaar maakte de AbvaKabo een lijst van de 50 best-verdienende bestuurders in de ouderenzorg. Met een knipoog naar de Quote 500, noemde de bond de lijst Actiz-top 50. Op deze lijst waren de eerste vijf:

	Bruto inkomen:	Ontslagvergoeding:	Totaal
1 - Wander Blaauw, Zorgpartners Friesland	€ 314.506		€ 392.928
2 - Maarten de Bloois, Stichting Hanzeheerd	€ 58.231	€ 300.000	€ 366.847
3 - Petra Groeneweg, Stichting ZorgBreed	€ 82.956	€ 217.000	€ 317.069
4 - Lidy Hartemink Zorgcombinatie Noordenboog	€ 193.031	€ 75.000	€ 313.417
5 - Eelco Damen, Cordaan	€ 262.026		€ 298.621

(voor de hele Actiz-top 50 zie: www.fnvvoorzorg.nl)

Werknemers in de GGZ, volgens de CAO

(de inschaling kan per instelling verschillen, de gangbare inschalingen staan vermeld. Met dank aan de AbvaKabo)

		Min	Max
Secretaresse	FWG 30 - 40	€ 1593,-	€ 2746,-
Managementassistent	FWG 30 - 45	€ 1565,-	€ 2955,-
Psychiatrisch verpleegkundige	FWG 40 - 50	€ 1768,-	€ 3325,-
Vaktherapeut	FWG 45 - 55	€ 1768,-	€ 3735,-
Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige	FWG 55 - 60	€ 2209,-	€ 4177,-
Psycholoog	FWG 60 - 70	€ 2679,-	€ 5935,-
Psychotherapeut /Psychiater	FWG 70 - 80	€ 3803,-	€ 8388,-
Psychiater	FWG 70 - 80	€ 3738,-	€ 8244,-

Let op: in tegenstelling tot de bestuurders-salarissen gaat het hier om bruto maandinkomens, exclusief vakantiegeld, eventuele toelages, werkgeverspremies en onkostenvergoeding. Een vergelijking met bovenstaande bedragen is dus niet zondermeer te maken.

